

Regio West-Brabant (RWB)
Strategisch Beraad
Postbus 503
4870 AM Etten-Leur

Gemeente Etten-Leur
Roosendaalseweg 4
4875 AA Etten-Leur
Postbus 10.100
4870 GA Etten-Leur
T: 14 076
E : info@etten-leur.nl
I : www.etten-leur.nl

Kenmerk :
Contactpersoon : Peter-Paul Stoof
Doorkiesnummer : (076) 5024423
Uw brief van : 4 december 2023
Onderwerp : Strategische Agenda RWB 2024-2028

Etten-Leur, 7 februari 2024

Geacht Strategisch Beraad

Met uw brief van 4 december 2023 stuurde u ons de conceptversie van de strategische agenda en actieprogramma 2024-2028. U verzocht ons daarop te reageren en daarbij ook mening van onze gemeenteraad te betrekken. Dat hebben wij gedaan. Onze reactie treft u in deze brief.

Faciliteer de twee stedelijke regio's en hanteer 2024 als overgangsjaar

Voor ons is duidelijk dat zowel het rijk als de provincie 'stedelijke regio's' steeds meer als haar gesprekspartner ziet. In het westelijke deel van Brabant zijn dat twee stedelijke regio's; stedelijke regio Breda Tilburg¹ (SRBT) en stedelijke regio West Brabant West² (SRWBW). De begrenzing van deze regio's zijn niet zomaar getrokken. Ze volgen in hoofdzaak de dagelijkse oriëntatie van onze inwoners. Het is de regionale oriëntatie en samenhang tussen wonen, werken en leven die, beide regio's afzonderlijk, maakt dat het een eigen stedelijk systeem is. We noemen de stedelijke regio's daarom ook wel een *daily urban system*.

De daily urban systems (of de stedelijke regio's) zijn daarmee in belangrijke mate sociale systemen. Werken aan onderwerpen die het daily urban system raken, raken dus ook direct de belangen van onze inwoners, ondernemers, recreanten, scholieren, etc. Daarom is het voor ons logisch het daily urban system als vertrekpunt te (gaan) zien voor beleidskeuzen. Wij willen dan ook vooral een samenwerking die op diezelfde schaal georganiseerd is. Voor ons is dat de stedelijke regio Breda Tilburg (SRBT). Op kleinere schaal is dat voor ons de Baronie³. Binnen de SRBT vertoont de subregio de Baronie namelijk ook de kenmerken van een daily urban system.

1 SRBT: Samenwerking van de 19 gemeenten Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Tilburg, Waalwijk en Zundert.

2 SRWBW: Samenwerking van de 7 gemeenten, Bergen op Zoom, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen, Steenberghe, en Woensdrecht.

3 De Baronie: Samenwerking tussen de 10 gemeenten Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Moerdijk, Oosterhout en Zundert.

Momenteel wordt gewerkt aan de organisatiekracht van de SRBT (en overigens ook de SRWBW) en de Baronie. Voor het jaar 2024 is daarvoor een programmamanager (SRBT) en coördinator (de Baronie) aangesteld. Dit moet leiden tot een organisatiestructuur en uitvoeringsprogramma's voor samenwerking binnen het daily urban system op regionaal en subregionaal niveau.

De Regio West-Brabant⁴ (RWB) vormt géén daily urban system. Dit houdt in dat taken die nu bij de RWB liggen en betrekking hebben op ons daily urban system worden overdragen naar de SRBT danwel de Baronie. Dat proces is nu al bezig. De huisvestings- en programmeringstaken voor bedrijventerreinen zijn per 01-01-2024 overgedragen naar de subregio's Baronie en West-Brabant West. En andere taken zullen volgen.

Een zorgvuldige overdracht van taken, budget en eventueel capaciteit is voor ons heel belangrijk. Het is veel belangrijker dan het opstarten van nieuwe taken door de RWB. Wij verzoeken daarom in 2024 vooral geen nieuwe taken of transitie op te starten. Wij vinden dat de RWB haar capaciteit volledig moet gaan inzetten om te ondersteunen bij de oprichting van de stedelijke regio's. Daarmee is 2024 voor de RWB vooral een beleidsarm overgangsjaar.

De zogenaamde uitvoeringsgerichte taken die de RWB al voor ons uitvoert zijn in onze ogen al beleidsarm. Die kunnen wat ons betreft op gelijke wijze worden voortgezet. Hieronder vallen onder andere de werkzaamheden in het kader van de zorgplicht voor het archeologisch en cultuurhistorisch erfgoed, de ondersteuning in het werven en doorstromen van talent binnen de gemeentelijke organisaties en de uitvoering van Kleinschalig Collectief Vervoer. Wel kunnen wij het ons voorstellen dat op termijn de SRBT of de Baronie constateert dat een bepaalde taak een belangrijk onderdeel is voor de werking van het daily urban system. Mocht dat het geval zijn, dan zien wij ook die werkzaamheden graag overgedragen.

Nieuwe ambitie Economic Board West-Brabant als logisch vertrekpunt

De Economic Board West-Brabant (EBWB) is een samenwerkingsverband in onze regio. Ondernemers, onderwijs en overheid (de RWB-gemeenten) werken samen aan een economische ambitie en economische agenda. De EBWB heeft in 2023 een ambitie geformuleerd voor het West-Brabant van 2030. Zij ziet voor West-Brabant in Nederland 'dé voorloper in de transitie naar een nieuwe economie en is de plek voor innovatieve ondernemers die daaraan bijdragen'. De EBWB noemt in haar economische agenda 2023-2026 ook programma's om daar aan te werken.

Voor de RWB is deze nieuwe ambitie een aanleiding om ook zelf de koers bij te stellen. De vier Commissies van Advies⁵ maken binnen de RWB plaats voor de drie thematische programma's. Die programma's zijn 'plantaardig', 'circulair', en 'innovatief'. Deze sluiten aan op de programma's die het EBWB noemt.

Overigens zien ook wij het begrip 'plantaardig' heel breed. Net zoals in het actieprogramma staat (pag. 21) zien ook wij dat dit betrekking heeft op veel meer dan alleen voedselproductie. Het kan worden toegepast binnen de diverse sectoren in onze regio. De agrarische sector kan plantaardige producten produceren, maar wij willen ook aandacht voor de (potentiële) afnemers en verwerkers. Wij verwachten dat in diverse sectoren plantaardige producten een goed alternatief kan zijn voor de huidige (en vaak minder circulaire) producten.

⁴ RWB: Samenwerking van de 16 gemeenten Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert.

⁵ Ruimte, Mobiliteit, Economie en Arbeidsmarkt

Wij vinden het logisch dat de RWB de ambitie van de EBWB als vertrekpunt neemt. En wij begrijpen dat de RWB zich daar als organisatie op wil aanpassen om uitvoering te geven aan de transitie naar een nieuwe economie.

In deze brief hebben wij al duidelijk gemaakt dat wij het daily urban system als vertrekpunt zien. Dat betekent dat eerst duidelijkheid moet zijn over de vorm en inhoud van de twee stedelijke regio's. Pas als dat bekend is, is duidelijk of er (en zo ja welke) taken geschikt zijn om als Regio West-Brabant op te pakken. Tot die tijd verzoeken wij de RWB om in 2024 alleen de absoluut noodzakelijke aanpassingen te doen binnen de eigen organisatiestructuur.

Nadat duidelijk is welke rol de RWB binnen of naast de twee stedelijke regio's kan vervullen, is wat ons betreft ook ruimte voor een discussie over een mogelijke verbreding van samenwerking binnen de EBWB. De EBWB is nu een samenwerking tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid. Het inbedden van kennis en inzichten binnen de EBWB over bijvoorbeeld natuur, landbouw of (geestelijke) gezondheidszorg kan verfrissende en duurzame economische perspectieven opleveren. Daarbij willen we dan ook betrekken op welke wijze de verschillende deelnemers een bijdrage willen en kunnen leveren aan de economische ontwikkeling van de regio. Dat kan bijvoorbeeld een bijdrage zijn in de vorm van budget of menskracht.

Actieprogramma op onderdelen weinig concreet

Hierboven hebben wij aangegeven dat de RWB in 2024 vooral moet ondersteunen om vorm te geven aan de oprichting van de twee stedelijke regio's. Dát is het daily urban system. Dáárinnen bewegen in belangrijke mate onze inwoners, ondernemers, recreanten, scholieren. Dus die regio's moeten ook het vertrekpunt zijn voor de toekomstige ontwikkeling van ons gebied. Dat is ook de reden dat wij voor 2024 een beleidsarm jaar voor de RWB voorstellen.

Een samenwerking in de Regio West-Brabant (RWB) moet volgend zijn aan het versterken van het daily urban system. Die samenwerking mag dat systeem niet (onbedoeld) beïnvloeden. Met de opzet van het huidige actieprogramma RWB (ook voor 2024) is nog niet heel concreet gemaakt welke producten worden geleverd. Dat maakt het niet duidelijk of, en zo ja in welke mate, het de werking van het daily urban system raakt. Ook is nog niet duidelijk welke ambtelijke capaciteit van de gemeenten wordt gevraagd om dit actieprogramma uit te voeren. Dat is ook niet nodig als de RWB vooral gaat ondersteunen bij de oprichting van de stedelijke regio's. Deelnemende gemeenten kunnen aangeven welke taak of taken in het RWB actieprogramma dermate belangrijk zijn dat ze doorgang moeten vinden. Wat ons betreft is dat naast de uitvoerende taken (alleen) het vervolg van het onlangs ingediende voorstel voor de Regiodeal. De andere taken in het actieprogramma kunnen worden opgepakt als blijkt dat vanuit de stedelijke regio's geen behoefte is aan inzet vanuit de RWB.

Overigens is de regiodeal wat ons betreft een heel goed voorbeeld van samenwerking op het schaalniveau van West-Brabant voor deze nieuwe economie. Als in 2024 meer van dit soort kansen zich voordoen moeten we daar op inzetten. Voor deze extra inzet kan het positief jaarresultaat van 2023 worden aangewend.

Vragen?

Heeft u na het lezen van deze brief nog vragen? Neem dan gerust contact op met de heer Stoof (Peter-Paul) van onze gemeente. Hij is bereikbaar via 06-46941376 en peter-paul.stoof@etten-leur.nl.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Dhr. drs. C. Smits
gemeentesecretaris

Mw. drs. M.C. Starmans-Gelijns
burgemeester